

M A G Y A R K U R I R

Bécsből, Kedden, Június' 26-dikán 1821.

Spanyol Ország.

Az a' Biztosság, melynek a' Cortesek azt parancsolták vala, hogy az anya Spanyol Ország 's az ő Amerikai tartományai között jövődöken fennállható állapotnak plánumát kidolgozza, ezen munkát elvégezvén, vélekedését a' gyűlés' elejébe terjesztette. Vélekedésének summázatja ennyiben áll: — Az egész Amerikában találató minden Spanyol tartományokra nézve három Cortesi gyűléseket felállítani; úgy mint egygyet Északi, és kettőt Déli Amerikában. Az elsőt formálják új Spanyol Ország' tartományainak minden Követei, Guatimalának belső tartományai is ide számláltatván. A' más kettő közzül egygyiket az Új-Grenadai 's közönségesen a' Terra Fermai, a' másikat pedig, Peru, Buenos - Ayres, és Chili tegyék. Ezen Amerikai Corteseknek gyűléseik is egészen arra a' lábra állittassanak vagy úgy organizáltassanak, mint az anya Spanyol Orzági, organizáltatva van. Az Amerikai három Cortesi gyűléseknek helyein legyen egy-egy Királyi Helytartó, kire a' Király' nevében a' Végrehajtó Hatalom legyen biztattatva. Legyenek négy-négy Ministerek is mindenik Helytartó mellett, úgymint Belső, Hadi, Finánczai, és Igasságtévő Ministerek, de, a' kiknek hivatalaik, hanem új törvény által, egy, két, vagy három személyben is egygyesíttethetnek, mint idővel jónak taláthatatik. A' legfőbb Itélőszék 's a' Státustanács is, a' három Helytartókhöz képpes három Osztályokból

álljon. — Az anyaország és ezen tartományok között éppen azon a' lábon álljon a' kereskedés, a' mellyen az anyaország belső tartományai között fennáll; az az, hogy az Amerikai Spanyol tartományok minden tekintetben azokkal a' kereskedési hasznokkal éljenek, mellyekkel az anyaország él. Hasonló egyenlőség álljon-fel köztök a' polgári tiszttségekre nézve, a' melyhez képpes a' föld' két részébéli, vagy a' Spanyol Orzági polgárok Amerikában éppen úgy viselhetnek minden hivatalokat, mint az Amerikaiak Spanyol Országban. — Új Spanyol Ország 's a' több oda - tartozó tartományok kötelezzék-le magokat, hogy az 1825-dik esztendőtol fogva számlálván hat esztendőknél lefolyta alatt, mint a' Spanyol tengeri készületekre kívántató segedelmet, 200 millió Reálokat, 's ezen summán kívül minden esztendőnként 40 milliókat fognak fizetni. Azon pénz summák, mellyeket a' Déli Amerikai két részek fognak fizetni, a' magok fekvésekhöz 's egyéb körülállásaikhoz képpes határozottassanak meg. Új Spanyol Ország vegye magára azt, hogy az ő kiterjedésének határai között az Orzáglószék vagy annak Ágensei által tétetett minden Státus adósságokat, lefizet. — A' három, bétöltetö hatalommal felruházttatandó Helytartók, az Amerikai Cortesi gyűlések, 's minden ott lévő Státus tisztviselők, midön arra megesküsznek, hogy a' Constitúciót megtartják 's megtartatják, ugyan akkor ezen kifejezéseket is tegyék hozzá a' magok esküvéssekhez:

hogy az itt felhozott Egygyesületi törvényt is végrehajtják 's végrehajthatják.

* * *

A' Spanyol Ország' külömbkülömb tartományaiában folyó Contrarevolúciós mozgásokról illy tudósítások találhatók a' Párisi Ujságlevelekben Madridból Május' 31-dikéről: —

Páter Merino azon proklamációjában, mellyet a' Spanyolokhoz intézett, minekutánna azon személyes áldozatokat eszekbe juttatta nékiek, mellyeket ő az utóbbi Franczia, Szabadulási hadakozásnak lefolyta alatt tett, meghívja őket, hogy magokat az ő zászlója alatt a' Királynak és a' Religiónak védelmezésére csatolják össze, 's a' mi magát illeti, ő bizonyossá teszi őket affelől, hogy a' Tyrannismus és Vallástalanság ellen csatázva akar a' sergek előtt meghalni. — Ezen proklamáció, bár melly nagyon iparkodott is az ellenkező rész megakadályoztatásán, az egész Országban, 's kiváltképpen Burgos tartományában, nagy számmal kiosztattatott. — Eszzerént ismét eléállott Páter Merino, kiről egy időtől fogva semmit se' említettek vala az Ujságlevelek, a' viaskodás helyére. Most már az Universal is említi megjelenését. Az Országlószék' Ujságvelei szerént 50 lovasokkal 's 200 gyalogokkal mutatta-meg magát külömbkülömb helyeken. A' lakosok, a' hol fegyvereseivel által-megy', mindenütt jól fogadják; ő a' Constitúciós oszlopot mindenütt kiveteti, 's olly parancsolatot hirdettetett - ki a' lakosok közt, hogy a' Burgosi tisztviselők' parancsolatainak, sőt más tisztviselők' parancsolatainak se' engedelmeskedjenek, ha csak nem Legitimusok.

Junius' 13-dikán ismét újabb tudósításokat vettek a' Párisi levelek Madridból. Ezek Junius' 5-dikéig szollanak. Ezek

szerént megvilágosodott az a' már jó idő előtt jelentetett dolog, hogy Generális Elío, a' Valencziai volt Fő Kapitány, ki, azért, hogy 1814-ben a' Constitúciónak visszavettetésében részesült, ezen Revolúciónak elején elfogattatván, azólta szüntelen fogságot szenved, halálra ítéltetett. Azt is említették volt akkor némelly tudósítások, hogy meg is ölettetett volna, 's ezt a' Párisi Constitúciónel most is erősíti: hanem a' Madridi levelekben semmi emlékezet nem tétetett még eddig megölettetése felől.

Junius' 2-ikán kevésbe múlt-el, hogy ismét meg nem zavartattot a' csendesség. A' nemzeti sergeknek egy csoportja a' De-Principe' theatromán megjelenvén, azt kívánta nagyon tüzeskedve a' jádzóktól, hogy külömbkülömb nemzeti énekeket, 's ezek között nevezetesen az új Traga-la-Perrót is énekelje-el, mellyet az elsőnek formájára nem rég készítettek. A' pezsgést az által csendesítették-le az Elöljárók, 's a' dolog' rosszabb következéseinek az által vették elejét, hogy a' kívánt énekeket el-énekellették.

Az Empecinado tól magától Madridba érkező tudósítások is naponként félelmesebbek kezdenek lenni Páter Merinóra 's az ő hadakozó erejére nézve. Ezen Vezérek szörnyű nagy kegyetlenséggel folytatják az egymás ellen való hadakozást. Empecinado mind agyon lövettette azon embereket, a' kiket Merinótól elfogott: 's Merinó is hasonlóképpen cselekedett azokkal, a' kik hozzá fogságra estek.

Egy ugyancsak Madridi, Jun. 5-dikén indult tudósításban ezek találhatók: — A' Vittoriai Hadi Itélőszék egy Írót, a' ki affelől, hogy a' Contra-revolúciós munkálódásokban részesedett, meggyőzetett, tíz esztendei gallyán való raboskodásra, egymásikat pedig halálra ítélt. — Jun. 5-ikén két Bará-

tokra való halálos ítéletnek kimondattatását várták ugyancsak Vittoriában — a' hol az azt megelőzőt napon a' Zalduendói Plébánust Don Pedro-Ruiz-de-Alegriát és Luzuriaga nevű Advokátust, a' Hadi Itélőszék, megfojtatás által való halálra ítélvén, megölték vala. Az elsőnek előkép-pen való megszentelenítését (papi méltóságából való degradálását) a' Calahorrai Püspök vitte véghez. Ezek a' Salvatierrai támodásért ölettettek-meg. A' többek, kik ugyan ezen történetért íteltettek-meg, 7 szakaszokra osztattak-fel, a' kik részint a' büntételben lett részesülésért részint egyéb tekintetekre nézve, külömbkülömb büntetések szenvednek. Generális Elio, kőről feljebb emlékezünk, még ekkor nem csak hogy meg nem ölettetett vala, hanem az a' reménség is volt eránta, hogy a' Király meg fog néki kegyelmezni.

Egy Vittoriából Junius' 7-dikén indult tudósításban ezek irattatnak: — „Itt közönséges ijedtség lepett-meg mindeneket. A' Zalduendói Plébánust és Luzuriaga nevű Advokátust tegnapelőtt felakasztották, 's az akasztófa el sem szedtetett addig, míg azon Luzuriago Matteo is, az Advokátusnak egy rokona, meg nem fojtatik, ki is arra, mihellyest a' reá kimondatott ítélet megerössítettik, azonnal fel fog akasztatni. Expanenát, a' Notáriust, az ő Contra-revolúciós indulatjáért, 6 esztendeig tartó, fenyitékházi fogságra ítelték.“

A' Se villai fő Itélőszék a' Kadiksban az alsó Itélőszék által, bizonyos Salvador Jose ellen, a' ki azzal vádoltatott, hogy a' Márczius' 10-dik és 11-dik napján történt vérontásoknak részese lett volna, kimondatott ítéletet, melly abban állott, hogy Salvador Jose, tíz esztendeig tartó gályaraboskodásra küldetessék 's minden

polgári jusaitól örökre megfosztattassék, megváltoztatta, és ötlet halálra ítélte.

Aranda-de-Dueróból olly tudósítás érkezett Madridba, hogy Cebrecos nevű, városkánál egy, 80 lovasokból és 50 gyalogokból álló új Banda mutatta volna magát Május' 26-dikán reggel, 's ott a' Kataloniai Regimentnek 12 emberekből álló strázsa csoportját megtámodta, 's két embert meg is ölt belőle, de látván, hogy a' többek eltökéllettséggel védelmezik magokat, onnét elvonta magát Tordecelos felé, a' hova Empecinadó azonnal serget küldött a' Banda' kergetésére. — Ugyan ezen történetre nézve egy, Aranda-de-Dueróból Május' 29-dikén indult tudósítást olvasott-fel Kalatrava nevű Követ Május' 31-dikén a' Cortesek' gyűlésében, a' melly tudósítás szerént azon Bándának vezére, a' melly Cebrecosnál megjelent vala, nem más, hanem Páter Moreno volt. Ezen tudósításnak felolvasása után azt kívánta Kalatrava, hogy a' Biztosság, melyre Gróf Toronónak olly értelmű jóvállása bizattott vala, hogy mind azok a' vidékek, a' mellyek magok között támodókat megszenvednek, hadi megszállott állapotban lenni hirdettessenek, a' maga' errol való vélekedését haladék nélkül terjeszsze a' gyűlés' elejébe. A' Biztosság még ezen estve tellyesítette a' Kalatrava' kívánságát, 's tudósítását a' gyűlésben felolvastván, azt illy jóválláson végezte: — 1) A' támodók ellen kiküldetendő fegyveres csapatok' vezére éppen olly Discretionalis (végső határozású) hatalommal ruháztassanak-fel, mint a' milyennel a' fennálló rendelkezések szerént, a' hadakozási időkben a' Kommandirozó Generálisok birni szoktak — 2) Az Országlószék erről azonnal minden Fő Kapitányokhoz szükséges Utasításokat küldjön — 3) Az Országlószék minden munkáiról, a' mit ezen tekintetben tenni fog, tudósítsa a'

Corteseket — 4) Ez a' határozás minden vidékeken haladék nélkül hirdettessék ki, hogy tudhassák mindenek, magokat mihez tarttsák.

A' Biztosságnak ezen jóvallását, valamint szintén a' Gróf T o r e n o által tétett jóvallást is Jun. 1 - ső napján további fontolás alá vették a' Cortesek, 's ugyan ezen ülésben egy irást is olvastak fel, a' mellyet a' Burgosi Polgári Kormányozó küldött a' Cortesek' gyűléséhez, a' melyben arról tesz jelentést, hogy Páter M e r i n o 100 gyalogokkal és 60 lovasokkal Tordecelosnál ismét eléállván, 9 emberekből álló strázsa csoportot meglepett és Alanzai Klastromhoz vitetvén, ott mind agyon lövette őket, egygyen kívül, a' ki valami módon a' kezéből kimenekedvén, a' Sevillai Regimentnek 200 emberekből álló csapatjához futott, a' melly azután Merinót megtámogta, 's végezetre hátrálásra kényszerítette. — Ennek hallására sok Követek felkiáltottak a' gyűlésben, hogy ezen dolog ellen fontosabb intézeteket kell elévenni, mások ellenben 's ezek között a' Hadi Minister is, úgy ítéltek, hogy nem kell olly nagynak venni a' dolgot, annyival is inkább, hogy Empecinadónak vezérlése alá annyi fegyveres csapatok vagynak adatatva, hogy nem régen maga kérte az Országlószéket, hogy az alatta lévő seregnek egy részét minden esetben más szükségre fordíttassa. További megvizsgálás végett ismét Biztosság' elejébe adatott a' T o r e n o' jóvallása. —

Márczius' 31-dik napján Cavarrubiasnál lévén Empecinadó, olly hirt vittek hozzá, hogy az Alanzai Klastrom mellett néhány katonák hevernének halva a' földön, a' kik, minekutánna magokat a' Merino' Bandája ellen vitéz módon védelmezték 's minden töltéseiket ellövöldözték volna, elfogattatván, ezen klastrom mel-

lett mind agyon lövették. Empecinadó azonnal bevitette ezen holtakat Cavarrubias városába, és nagy pompával eltemette őket. A' fegyveres sergek, a' papság, 's a' lakosok minnyájan megjelentek a' szomorú halotti pompán. A' megöletett katonáknak sirjokra illy irást tétetett Empecinadó: — „Itt nyugosznak 6 vitéz „katonák, kik magokat a' haza eránt érdemesekké tették, 's mint a' Szabadság' „Mártyrjai úgy haltak meg.“

Amérikából a' Porto Cabellói 's Laguirai tengerről Armonia nevű hajó kötvén ki e' napokban Kadikshoz, ennek Kapitánya beszélt: hogy az ő' útnakindulásakor már újra elkezdődtek volt a' Bolívar' és Latorre' sergeik között a' verekedések.

A' Cortesek' gyűlésében Jun. 4-dikén új Spanyol Országi dolgokról beszéllet a' Belső Minister. Mondta, hogy a' Méksikói Vice-Királytól tudósítások érkeztek az Országlószékhez, mellyek ott az Oberster Yturvide által gerjesztetett támodást tárgyzák. Navarrete nevű Deputátus azt jóvallta, hogy lehető hamarsággal indíttson útnak a' gyűlés egy postahajót Amerika felé, melly a' Spanyol Országlószéktől vigyen oda olly híradást: hogy a' Cortesek' gyűlése, egy Amériakai Deputátusnak jóvallásai szerént, most éppen azon plánum felett tanácskozik, hogy miként lehessen az Amériakai Spanyol tartományoknak állapotját, a' Constitúcióval megegyező systema szerént, az anyahazától való függés mellett úgy elintézni, hogy mindnyájok megelegedjenek 's a' további vérontásnak egészen végvettetődjön. Jóvallásának támogatására azt hozta fel Navarrete, hogy ő, mint Méksikói Képvisező, Méksikót nem régen hagyván oda, jól ismeri mind a' nevezett Oberstert, Ytur-

vedét, mind pedig az Uj Spanyol Országai lakosokat, 's azért kezességet vállalhat, hogy ezen Oberster, mihelyest azokat az engesztelődésre célzó intézeteket megérti, mellyekkel a' Cortesek most foglalatoskodnak, azonnal maga sietve iparkodni fog azon, hogy minden ellenségeskedéseknek végvettessék. — A' Cortesek azonközben jobbnak találták az ő jóvállásának tellyesítését ez úttal elmellőzni, 's az ezen egész dologról való gondoskodást Országlószékre bizni.

A' Hadi Minister olly tisztí tudósításokat közlött végezetre a' Cortesekkel, hogy mînekutánna Merino Junius' 14-dikén Roade-Dueroba bemenvén, ott a' nemzeti lovasságot fegyveréből mind kivetkezettette, 's lovaikat mind elrequirálta, elvette volna töllök, azután, 8 napokig tartott nyughatatlanokodtatás után, 72 embereit, mind lovasokat, egy Kataloniai gyalog Batalion 's a' Principe nevű lovas Regiment, Sepulveda mellett Barrios nevű faluban meglepték, valami 5 embereit megsebesítették, 15 embereit megölték, 7-tet elfogtak, és 29 lovaikat elvették.

A' Cortesek' gyűlése általlátván azt, hogy Spanyol Országban a' Contra-revolúciós hánykodások naponként nevedenek, olly kívánságot terjesztett az Országlószék' elejébe, hogy ez, minden további haladás nélkül rendeltesse-meg a' rendkívülvaló Cortesek' gyűlésének összehívattatását, melly azt teszi, hogy a' Követek, a' mostani gyűlés' üléseinek végződésével el se' oszoljanak, hanem mind addig egygyütt maradjanak, míg a' körülállások kívánni fogják. — A' Madridi Francia Nagy-Követet Montmorenci Herczaget, az arany gyapjú rendel ajándékozta-meg a' Spanyol Királly.

Török Birodalom.

Innét a' múlt péntektől fogva kevés

Ujságot vettünk, de az is a' mit vettünk, csak a' már irttaknak megvalóságosittatása inkább, mint Ujság. Illy megvalóságosult tárgy a' több irttak között az, hogy Ypsilantinak azon 2000 Hetaristákból álló sergét, mellyet ő, a' Cantakuczeno' vezérlése alatt Tergowistből Fokschan és Galacz felé küldött vala, az Ibraili Jussuf Pascha sergei által Buseonál meglepettetvén, egészen megverettetejt és elszélesztetett, 's a' vezére Moldvába vette futását. A' megverettetejt Hetarista csoport' maradványai az ő 200 emberekből álló sebesseikkel Tergowischthez tértek vissza, a' hol, mint erőssítik, nagy zürzavar és elkedvetlenülés uralkodik. Mint a' köz hír foly, Ypsilantinak az a' célja, hogy ha látja, hogy a' Törökök által hathatósan megtámodtatik 's nagyon nyomattatik, Kimpelungó felé fogja magát sergeivel hátra vonni, hol a' hegyek között való csaknem járhatatlan utaknak segedelmével minden kergettetés ellen bátorságos lehet.

Azonközben az alatta lévő Al-vezér, Kapitány Jorgaki (kiről azt irtuk vala, hogy Thódor Oláh-vezért Piteschtből, láncon, Ypsilantihoz Tergowischthe küldötte volna, de a' melly történetről azolta semmi újabb tudósítást nem vettünk), 500 Arnautákkal, Piteschtből, Slatina városában az Olta vize mellett 70 Törökökből álló csoportocskát meglepett, közzülök néhányat megölt, 's a' többeket elkergetvén azután a' nevezett várost földig hamuvá égette, 's azzal Piteschthez a' maga előbeni tanyájára vissza tért. A' lakosok nem csak Piteschtet, hanem a' környéken lévő egyéb nevezetesecke helyeket is, millyenek Argioch, Rimnik, Tirgoschil, 's mások, mind oda hagyták, kik minden vagyonaikat hátok megett hagyják 's felprédáltatni engedik inkább, hogy sem magokat azon veszedelemre kitegyék, hogy

az Arnauta zabolátlan fegyveres csordák-
nak kezekre kerüljenek.

Az Olt vize' jobb partján Reureniig
nyomultak vala előre a' Törökök, de nem
nagy számmal, a' melly helység Rimnik-
től nem messze esik; hanem későbbre
onnét is vissza vonták magokat Crajowá-
hoz, hol a' Widdini Pascha' fő ármádá-
ja gyülekezik össze, 's a' melly már az
innét három óra távolságra a' Schyl vi-
ze mellett lévő Motru nevű klastromot
is elfoglalta. —

Junius' 3-dik napjától fogva minden
közösülésnek útja ketté vágattatott Buku-
rest és a' Cs. K. határok között, a' miatt,
hogy a' támodók a' magok hadi lineájokon
senkit által nem bocsátanak.

Nagy Britannia.

Minister Marquis Londonderry az al-
só házban egy tag által az Ánglus alattva-
lóknak a' Török Birodalomban való álla-
potokról megkérdezettvén, úgy felelt,
hogy a' Konstanczinápolyban lévő Ánglus
Követhez olly parancsolat küldtetett,
hogy azon esetben, ha a' Török Biroda-
lomban lakó Britannus alattvalókat a' mos-
tani körülállások között valamelly ve-
szedelem talánna fenyegetni, ezeknek bá-
torságára nézve a' Portánál minden némű
eszközöket elé vegyen; azt is jelentette
ugyan akkor a' Minister az alsó házban,
hogy az Ánglus kereskedésnek védelme-
zésére egy Ánglus hadi hajós Osztály fog
az Archipelagus vagy Görög tengerre be-
vezni.

A' Clarencei Herczeg, a' ki né-
hány esztendőknél előtte a' maga jöve-
delmének neveltetésére rendeltetett 6000
font Sterlingekeket (60,000 forintókat), azért,
hogy igen kevésnek tartotta, el nem fo-
gadta vala, mostanság olly jelentést téte-

tett az alsó házban, hogy most már elfo-
gadja ezen summát. Az ellenkező rész
véghez akarta vinni, hogy ezen summát
csak mostantól fogvást fizessék a' nevezett
Királlyi Princznek: hanem a' Ministerek
119 vótumokkal, 43 ellen, meguyerték,
hogy a' múlt esztendőkre elmaradott sum-
mák is kifizettessenek.

Irlandiában tartósan folynak a' nyug-
hatatlankodások. A' Dublini Patrióta ne-
vű Ujságban írják, hogy a' Kings-County
nevű Grófság, néhány Báróságokat kivé-
vén, egészen támodási állapotban lenni
hirdettetett a' Titkos Tanács által, melyre
nézve itt, rendkívül való Policziái intéze-
tek vétetnek elő.

Az Ángliai Ministeriumban némelly
változások történnek nem soká. Mint az
Ellenkező rész erőssíti, Canning ismét be-
lépik oda, mint az Admirális' Lordja.
A' Belső Minister Sidmouth ki fog lépni,
's az ő helyét Lord Melville foglalja-el, 's
a' többi. Hanem azt mondja a' Ministeri
Kurir, hogy, ámbár való is az, hogy
Lord Sidmouth már régen kinyilatkoztat-
ta, hogy ő, a' belső csendességnek hely-
reállításával, nyugodalomra menni kíván,
és ha szintén az ő kilépése okoz is némi-
némű változást a' Ministeri személyek
közt, ez a' változás csakugyan ollyan fog
lenni, hogy az Országlási systemán leg-
kisebb változást nem fog tenni.

Francia Ország.

A' Francia Országlószék is szemmel-
tartó hadi hajós Osztályt rendelvén Tou-
lonból az Archipelagusra 's általjában a' Le-
vantéra, annak fő vezérévé a' Követek' ka-
marájának egygyik tagja Contre-Admirális
Halgan neveztetett-ki.

Az úgynevezett 19-dik Augustusi (a'
tavaly Aug. 19-dikén felfedeztetett) ösz-

öszszeesküvés' tagjainak pere közelget a' végéhez. Junius' 18-dikán már minden tanuknak kikérdeztetése véghez ment vala, a' midőn végezetre a' Közönséges Prokurátor három órányi beszédet tartván, annak első részében azt mütogatta, hogy valóságos özszeesküvés állott-fenn, a' másik részében pedig arról való vélekedését magyarázta-ki, hogy a' vádoltatott személyek között mellyik micsoda részt vett benne. A' Fő Prokurátornak ezen beszéde törvényes nyelven Resümének nevezetik (Recapitulatio). Megesmeri a' Fő Prokurátor, hogy a' kifejtetett Aktákból semmi valóságos Attentatumot ki nem lehet hozni, mivelhogy a' legkisebb Végrehajtás, avagy a' Végrehajtásnak csak kezdete is meg nem mutattathatik: de nyilván kilátszik ugyan ezen Aktákból az, hogy volt Özszeesküvés, a' melynek célzása abban állott, hogy a' fennálló Országlás felfordittassék, 's a' Királyi Hatalom ellen fegyveres lázzadás támosztassék.

Junius' 9-dikén ismét a' Királyi Prokurátorok tartottak beszédeket. Előbb a' Fő Prokurátor Segédje Advokátus Vatismenil, 's utánna maga a' Fő Prokurátor beszélt, 's beszédjét azon végezte, hogy ök, mint Királyi Prokurátorok, mint a' Király' ügyének Védője, micsoda büntetést kívánnak a' bünösökre kimondattatni. Ezen egész Resultatumot következő szavakban adta elé a' Fő Prokurátor: — „Meggfontolván, hogy megmutattatott az, hogy a' múlt Augustusban özszeesküvés állott - fenn, melynek célja abban állott: hogy az Országlószerék és a' Trónusra való következés' rendje megváltoztattassék, 's hogy a' polgárok az egymás ellen való fegyverfogásra felingereltessenek; megfontolván, hogy a' Vádoltattak között némelleyek vagy szerzőjei voltak az özszeesküvésnek vagy részesei; mások tudóji voltak, és be nem

jelentették: ismét mások, a' kik semmit se' tudnak felölle 's t.: tehát mi (Prokurátorok), úgy itélünk: — 1) Hogy Sauset és Lacombe oldoztassanak-fel a' vád alól — 2) Robert, Gaillard, Cynard, Laverderie, Trogoff, Berard, Delamotte, Varlet, és Mouchy, az Országlószerék ellen forraltatott özszeesküvés' részeseinek lenni nyilatkoztassanak, ismértessenek, 's a' Büntető könyv 87-dik Cikkelyében kifejeztetett (halállal való) büntetés szabattassék reájok — 3) Hogy Caron, kinek az özszeesküvés' tagjai között való beállítás eránt ajánlás tétetett, de ő abba be nem állott, a' 90-dik Cikkely tartása szerint büntettessék (5 esztendőtol 10 - zig tartható számkivettetéssel — 4) Hogy Depierris, Charpenna, Hutteau, Modevyk, Loricz, Bredard, Dequevauvilliers, Fesneau, Lecoutre, Mallent, Dumoulin, Thevenin, Remy, Brue, Pegulu, Desbordes, és Godot-Paquet, mint kik tudóji voltak az özszeesküvésnek 's azt még is el nem árulták, a' törvényes könyv' 105-dik Cikkelyében kifejeztetett büntetést szenvedjék (a' melly 2 esztendőtol 5 - tig tartható fogságban és 500 Franktol 2000 - rig való birságfizetésben áll — 5) Hogy Berard, Trogoff, Laverderie, Delamotte, Varlet Caron degradáltassanak is, — 6) Hogy Remy, Brue, Pegulu, Desbordes és Godot-Paquet, a' fogság' idejének eltöltése után Belgiumba küldtessenek vissza. — Ezen beszédeknek végződése után az Elölülő félbe szakasztotta az üléseket Junius' 13-dikáig, a' midőn a' Vádoltattaknak Prokurátoraik állanak elé, és ök fognak mentő beszédeket tartani.

Ujabb Tudósítások.

Török Birodalom. — Szebenből Jun. 16 - dikán ezeket irták: — A' Törökök a' Schyl és Olt vizeik mellett feles erővel nyomultak előre Tyrgoschil és Rim-

nik felé. Dragaschánnal egy öszszecsapás történt, a' hol maga is jelen volt, mint szemmel látó tanú, az a' személy, a' ki ezen Ujságokat Szebenbe hozta. Azt mondja ez, hogy a' verekedés a' támadókra nézve nagyon szerencsétlenül ütött-ki, a' kik, ámbár sokkal többen voltak mint a' Törökök, mihellyest néhány Pandurokat elesni láttak, Rimnik felé futásra vették a' dolgot, minekutánna a' helységet meggyújtották volna. Ypsilantinak azonközben egy nagy csapatja Rimnikhez 14-dikben megérkezvén, ott kemény sánczoknak készítéséhez fogott. Sőt némellyek azt mondják, hogy Ypsilanti maga is Rimnikbe jött 's a' maga Tergowishti tanyáját egészen elhagyta volna. Az erdők egész az Erdélyi határszélekig mind olly Görög lakosokkal vagynak eltelve, a' kiknek nincs hajlandósága a' Törökökkel való verekedéshez. Azon Kajmakamnak neve, ki a' Török sergekkel Krajowánál tanyázik, Samurkasch Jankó. Bukurestbe pedig, az onnét Junius' 12-dikén érkezett tudósítások szerint, Postelnik Negri nevű Kajmakam szállott-be, a' ki megérkezése után azonnal Kurirt küldött Brassóba, az oda futott Bojárokhoz, 's őket, a' maga megérkezése felől tudósítván, meghívta, hogy lakhelyeikre térjenek vissza. — (A' többi következik).

Orosz Birodalom. — A' St. Petersburgi Ujságok szerint mind eljöttek onnét a' Testörző Regimentek: 's a' Grodnóból Május' 21-dikén indult tudósítások szerint, 14 napok alatt több mint 100,000 Oroszoknak kellett a' Duna' vize bal partjára által, és ott kvártélyokra szállani. A' Minksbe érkezett parancsolatok szerint csak

ezen egy Helytartóságnak 80,000 emberek' fogadására kell készen tartani magát.

Ajánlásra méltó Könyv.

Topographisch-Statistisches Archiv des Königreichs Ungern. Von Joh. v. Csaplovics. 11. Bände. in gr. 8. Wien 1821. Bey Ant. Doll. Árra 10 f. V. Cz.

Tudós Hazánkfija Tek. Csaplovics János Úr, kit sok nevezetes Munkái magasztalnak, így szól a' kitett Munka' Előbeszédében: „A' ki a' honnyi 's külföldi Folyó-Írásokat szorgalmasan olvassa, fogja látni, mennyi nyomos topographiai-statistikai Értekezések legyenek helyel-helyel azokban. De azok, szélszórva 's apró darabonként lévén béiktatva, nehezen találtatók. Azonban nincs is minden oly helyheztetésben, hogy azokat felkereshesse, 's mind ezen Folyó-Írásokat megszerezni felette költséges. Azért is reményelem, hogy a' jelenvaló Gyűjtemény által, mellybe a' legjobb Értekezéseket vettem fel, 's célomhoz képest rövidítettem, nem megvetendő szolgálatjokra leszek azoknak, kik az e' részben Magyar Országról szóló drága segéd-könyvek nélkül vagynak.“ — E' jeles Munkának foglalatját közölnünk a' hely itt nem engedi, minthogy abban a' tárgyak felette sokak 's különbözők: elég legyen említenünk, hogy a' 60 arkusból álló Munkában, Magyar Országának e' tekintethéli tudományos gazdagsága oly ügyesen van egybefűzve 's elrendelve és olly pontosan kimerítve, hogy mind azon költséges könyveknek helyeket, mellyekkel csak kevés ember dicsekedhetik, tökéletesen kipótolja, 's megszerezhetését mérséklotes árra könnyüvé teszi.